

SALON KAUPUNKI, TYÖTERVEYSHUOLLON TOIMINTASUUNNITELMA

YHTEYSTIEDOT	3
AJANVARAUS.....	4
TYÖTERVEYSHUOLLON SISÄLTÖ	4
TYÖSUOJELUYHTEISTYÖ	4
SALON KAUPUNGIN TOIMINNAN JA HENKILÖSTÖN KUVAUS	4
Salon kaupungin toiminnan kuvaus, henkilöstörakenne ja mahdolliset muutokset toimintasuunnitelmakaudella sekä muutokseen liittyvät haasteet työhyvinvoinnin kannalta	4
TYÖTERVEYSHUOLLON TOIMINNAN KUVAUS JA TARVITTAVA YHTEISTYÖ SALON KAUPUNGIN KANSSA.....	5
Etäpalvelu työterveyden toiminnassa (sekä Kela I että Kela II)	5
Salon kaupungin tarpeet työterveyshuoltotoiminnalle.....	6
Salon kaupungin työterveyshuoltotoiminnan painopistealueet toimintasuunnitelma-kaudelle.....	6
TERVEYTTÄ, TYÖ- JA TOIMINTAKYKYÄ EDISTÄVÄ JA YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA SEKÄ TYÖHÖN PALUUN TUKI (KORVAUSLUOKKA 1).....	7
TYÖPAIKKASELVITYKSET	7
Perustyöpaikkaselvitys.....	7
Suunnattu työpaikkaselvitys.....	7
TYÖTERVEYSYHTEISTYÖ.....	8
TERVEYSTARKASTUKSET	8
ALKUTARKASTUKSET ja TYÖHÖNTULOTARKASTUKSET	9
Työhöntulotarkastus ei sairastumisen vaaraa aiheuttaviin töihin	9
Työhöntulotarkastukset sairastumisen vaaraa aiheuttavissa alisteisissa töissä (Alkutarkastus)	10
Salmonellatartuntojen ehkäisy	11
Maatalouslomittajien alkutarkastus	11
MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET	11
Maatalouslomittajien määräaikaistarkastukset.....	12
Muiden ammattiryhmien terveystarkastukset.....	13
Osatyökykyisten työntekijöiden seurantatarkastukset.....	13
TIETOJEN ANTAMINEN JA NEUVONTA JA OHJAUS.....	15
TYÖKYVYN HALLINTA, SEURANTA JA VARHAINEN TUKI	15
Varhaisen tuen toimintamalli	16
Työhön paluun tuki.....	16
Korvaava työ	16

Kiila-kuntoutus.....	16
Päihdeohjelma	17
Työyhteisöristiriitojen selvittäminen.....	17
Työhyvinvointitoiminta (KELA ei korvaa).....	17
SAIRAANHOITO (KORVAUSLUOKKA II).....	17
Vastaanottokäynnit.....	17
Tutkimukset ja toimenpiteet	18
Sairaanhoidon sisällöstä on rajattu ulkopuolelle	18
ENSIAPUVALMIUS SEKÄ TAPATURMIEN TORJUNTA ELI KORVAUSLUOKKA I.....	19
TYÖTERVEYSTOIMINNAN SEURANTA JA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI TYÖTERVEYSYHTEISTYÖSSÄ.....	19
TOIMINTASUUNNITELMA KÄSITELTY	20
TOIMINTASUUNNITELMA HYVÄKSYTTY	20
LIITE 1: ROKOTUKSET	21

Suunnitelma ajalle: 1.6.2021 – 31.12.2022

YHTEYSTIEDOT

Työpaikka: Salon kaupunki

Osoite: Tehdaskatu 2, 24100 Salo Puh: (02) 7781

Kaupunginjohtaja: Tero Nissinen

Työterveyshuollon yhteyshenkilö: henkilöstöjohtaja sekä työyksiköiden esimiehet

Toimiala ja – numero: Julkinen yleishallinto TOL: 84110

Eläkevakuutusyhtiö ja yhteystiedot: Keva, postiosoite: Keva, 00087 KEVA

Tapaturmavakuutusyhtiö ja yhteystiedot: IF, postiosoite: If Vakuutus, Yritysassiakkaat, PL 2015, 20025 IF

Työterveyshuollon tuottaja: Länsirannikon Työterveys Oy

Toimipisteet:

Salo:

Vilhonkatu 25, 3. kerros, 24240 Salo

Yksikön vastaava työterveyshoitaja Elisa Saarikko p.

Sairaalantie 9, E-talo 6. krs, 24130 SALO

Toimipisteen vastaava työterveyshoitaja Susanna Kukko p.010 3252260

Turku:

Lemminkäisenkatu 18 C 4. krs, 20520 Turku

Yksikön vastaava työterveyshoitaja Sanna Ylikorpi p. 010 3252 233

Pori:

Sairaalantie 3, 28500 PORI

Yksikön vastaava työterveyshoitaja Heli Haavisto-Aho p. 010 3252 244

Loimaa:

Seppälänkatu 15–17, 32200 LOIMAA

Toimipisteen vastaava työterveyshoitaja Merja Lukka p. 010 3252 257

Sähköposti: etunimi.sukunimi@terveysturku.fi

Laboratorion näytteet TYKS toimipisteissä: [VSSHP TYKS lab toimipisteet](#)

Maatalouslomittajien työterveyshuollon tuottajana toimii lisäksi:

Mehiläinen Lieto: Lääkärikeskus, Työterveysasema, Hyvättyläntie 9, Lieto

Mehiläinen Paimio: Lääkärikeskus, Työterveysasema, Asematie 2, Paimio

Mehiläinen Lohja: Lääkärikeskus, Työterveysasema, Laurinkatu 34, Lohja

Salon Vilhonkadun yksikön

Työterveyshuollon johtava lääkäri:

Työterveyshoitajat: X

Työpaikalle nimetyt lääkärit:

Työfysioterapeutit: X

Työterveyspsykologi: X

Potilasasiamies: X

AJANVARAUS

Ajanvaraus p. 010 3252 200 ??

Nettiajanvaraus: www.lansirannikontyoterveys.fi

Vastaanottoajan lääkäriille voi varata työterveyshuollon ajanvarauksesta.

Ajanvaraus: puh. X ma - to klo 8.00 - 16.00 ja pe 8.00 - 15.00

Terveystenhoitajan vastaanotolle pääsee Salossa Länsirannikon Työterveyden Vilhonkadun yksikössä (Läntinen terveysasema) maanantaisin – perjantaisin klo 8.00 – 10.00 ilman ajanvarausta ja ajanvarauksella klo 10:00–11:00

TYÖTERVEYSHUOLLON SISÄLTÖ

Sopimus työterveyshuoltopalveluista on tehty 1.6.2021.

Sopimukseen kuuluu:

Lakisääteinen ennaltaehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä työterveyshuolto ja yleislääkäritasoisista sairaanhoitoa.

TYÖSUOJELUYHTEISTYÖ

Työsuojelupäällikkö: Anne Liimatainen

Työsuojeluvaltuutetut: Pekka Huldén, Tiina Tulonen, Päivi Virtanen-Telaranta, Juha Eksymä-Borén

Salon kaupungilla on työsuojelutoimikunta sekä työsuojelun toimintaohjelma.

Työsuojelu ja työterveyshuolto tekevät tiivistä yhteistyötä. Työterveyshuollon edustaja osallistuu tarvittaessa kutsuttuna työsuojelutoimikunnan kokouksiin, tarvittaessa aluehallintoviraston tarkastuksiin ja muuhun työsuojelutoimintaan.

Työsuojelupäällikkö koordinoi riskien arviointi – kyselyä. Työyksiköt sopivat esimiesten johdolla, mitä havaituille riskeille tehdään. Toimenpiteiden toteutumisen seuranta tapahtuu työyksiköissä. Työsuojelupäällikkö ja -valtuutetut auttavat ja tukevat työtä tarvittaessa. Työyksikön riskien arviointi tarkistetaan ennen työterveyshuollon työpaikkaselvityksen tekoa.

Riskien arvioinnin perusteella tehdyt toimenpidesuunnitelmat tulee toimittaa työsuojelupäällikölle. Jatkossa pyritään luomaan työsuojelun ja työterveyshuollon yhteisessä käytössä oleva sähköinen työtila, jonne työsuojelupäällikkö voi tallentaa riskien arvioinnin ja sen pohjalta tehdyn toimenpidesuunnitelman.

SALON KAUPUNGIN TOIMINNAN JA HENKILÖSTÖN KUVAUS

Salon kaupungin toiminnan kuvaus, henkilöstörakenne ja mahdolliset muutokset toimintasuunnitelmakaudella sekä muutokseen liittyvät haasteet työhyvinvoinnin kannalta

Salon kaupungin palveluksessa on 1.1.2021 n. 2900 vakinaista työntekijää. Kaupungin organisaatorakenne muodostuu kuudesta toimialasta, joissa on yksitoista palvelualueita. Uusi rakenne tuli voimaan 1.4.2020.

Maantieteellisesti kaupunki on erittäin laaja, pinta-ala on yli 2000 km² ja etäisyydet toimipisteiden välillä ovat suuret. Kaupunki toimii lähes 300 eri toimipisteessä, joista perusopetus ja varhaiskasvatus ovat laajimpia palveluja. Organisaatiossa on n. 250 esimiestä, joiden alais määrä vaihtelee 1 ja n. 80 alaisen välillä. Uuden organisaation myötä kaikkia Salon esimiehiä koskee sama, hallintosäännön määrittelemä esimiehen yleinen toimivalta.

Kaupungin tulopohja on viime vuosina heikentynyt, mikä on aiheuttanut haasteita johtamiselle, esimiestyölle, rekrytoinnille ja arjen työlle työyksiköitten perustehtävän toteuttamisessa. Henkilöstömäärän oletetaan laskevan eläköitymisten ja muun poistuman johdosta suunnitelmakauden aikana. Vaikeutettu rekrytointi on käytössä vuonna 2021 enää vain hallintopalveluissa, talous- ja henkilöstöpalveluissa, kaupunkikehityspalveluissa pl. ravitsemis- ja puhtaanapito palvelut ja rakennus- ja ympäristövalvonnassa pl. maatalouslomittajat ja maaseutuasiamiehet. Lisäksi kaikki vakituiset esimiestehtävät kuuluvat vaikeutetun rekrytoinnin piiriin. Sijaisten käytön tarvetta on ryhdytty vähentämään perustamalla ns. sijaispooleja terveys- ja vanhuspalveluihin.

Kaupungin strategiassa kaupunginvaltuusto ja – hallitus ovat asettaneet tavoitteeksi työhyvinvoinnin lisäämisen ja sairauspoissaolojen vähentämisen sekä määritellyt talouden reunaehdot. Palvelutuotannon tehokkuuden lisäämisessä on jatkossa mm. hyödynnettävä digitalisaatiota ja muutettava toimintatapoja. Jossakin vaiheessa on pystyttävä ratkaisemaan se, mitkä ei-lakisääteiset työt jätetään kokonaan tekemättä.

Toimintakaudella työhyvinvointiin tulee keskeisesti vaikuttamaan vuonna 2020 alkanut koronapandemia, kaupungin talouden heikkeneminen, valtakunnallisen sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistustyö ja niitä seuraavat muutokset. Näiden aiheuttamat epävarmuustekijät lisäävät psyykkistä kuormitusta työssä. Lisäksi töissä esiintyy mm. kiirettä, fyysistä kuormitusta sekä joissakin tehtävissä ihmishuhdekuormitusta ja väkivallan uhkaa. Osa kaupungin työntekijöistä tekee yötyötä tai työskentelee yksin. Toimipisteet ja työtehtävät poikkeavat olennaisesti toisistaan, mikä merkitsee, että riskien määrät ja vakavuus vaihtelevat eri tehtävissä.

Työntekijöiden lukumäärä toimintasuunnitelmaa laadittaessa

Korvausluokka I: 3600
Korvausluokka II: 3600

TYÖTERVEYSHUOLLON TOIMINNAN KUVAUS JA TARVITTAVA YHTEISTYÖ SALON KAUPUNGIN KANSSA

Työterveyshuolto tuottaa työterveyshuoltolakiin ja – asetukseen perustuvia palveluita hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti. Kullekin työpaikalle on nimetty työterveyshoitaja, työfysioterapeutti ja työterveyslääkäri; lisäksi käytettävissä on työterveyspsykologi. Yhteydenpito työhön, työympäristöön ja työyhteisöön liittyvissä ongelmissa tapahtuu ensisijaisesti nimetyn työterveyshoitajan kautta. Työterveyshoitaja välittää tietoa ja koordinoi työterveyshuoltotoimintaa muiden työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden kanssa, ja ohjaa tarvittaessa työntekijöitä yksilöinä työterveyslääkärin, työterveyspsykologin ja työfysioterapeutin tutkimuksiin ja hoitoon.

Etäpalvelu työterveyden toiminnassa (sekä Kela I että Kela II)

Työterveyshuollon palveluita voidaan järjestää myös etäpalveluina. Työterveyshuollon ammattihenkilö tai asiantuntija arvioi tapauskohtaisesti toiminnan toteutumisen etäpalvelumahdollisuutena työterveyshuollon käytäntöjen ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti.

Salon kaupungin tarpeet työterveyshuoltotoiminnalle

Kaiken työterveyshuoltotoiminnan tavoitteena tulee olla työntekijän työturvallisuuden, työkyvyn ja työssä jaksamisen tukeminen. Työterveysyhteistyössä huomioidaan Salon kaupungin strategian ja henkilöstöohjelman tavoitteet.

Työterveyshuollon suuntaa toimintaansa niin, että se vastaa Kelan korvausperusteita ja AVI:n työsuojelutarkastusten tulkintoja. Panostusta ennaltaehkäisevään työhön eli työpaikkaselvityksiin, terveystarkastuksiin sekä yhteistyöhön esimiesten ja työyhteisöjen kanssa jatketaan. Yhteistä asioiden käsittelyä jatketaan 3-5 kertaa vuodessa tapahtuvien tapaamisten sekä henkilöstöjohton kanssa käytävissä keskusteluissa. Työterveyshuolto tekee aktiivista yhteistyötä palvelualueiden johdon ja esimiesten kanssa. Työhyvinvointikoukuksia pidetään vuosittain ja niihin osallistuvat henkilöstöpalvelujen, työterveyshuollon, työsuojelun edustajat sekä palvelualueen esimiehet.

Salon kaupungin työterveyshuoltotoiminnan painopistealueet toimintasuunnitelma-kaudelle

1. Työntekijöiden tukeminen muutoksessa
Työterveyshuollon toimenpiteet:
 - Työterveyshuollon asiantuntijoiden palveluita hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan jo muutosten suunnittelussa ennaltaehkäisevästi
 - Työterveyshuolto auttaa ja tukee henkilöstön toimintakykyä ja jaksamista suuntaamalla työterveyshuollon palveluja tarpeen mukaan
2. Sisäilma-asioiden selvittely
 - Työterveyshuoltohenkilöstö osallistuu moniammatillisesti sisäilma-asioiden selvittelyyn ja yhteistyöhön.
3. Osatyökykyisten työntekijöiden tukeminen työterveyshuollossa moniammatillisena yhteistyönä
 - Varhainen osatyökykyisyyden tunnistaminen ja työkyvyn tukeminen yhteistyössä työpaikan esimiesten kanssa
 - Tarvittavat kuntoutustoimenpiteet
4. Sairauspoissaolojen vähentäminen
 - Työntekijöiden terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistäviä ja ylläpitäviä toimintoja toteutetaan suunnitelmallisesti
 - Työhön paluun tukitoimenpiteisiin panostetaan yhdessä työpaikan esimiesten ja henkilöstöpalveluiden kanssa
 - Esimiehiä tuetaan työyhteisön psykososiaalisen kuormituksen ehkäisyssä ja havaittujen liiallisten kuormitustilanteiden ratkaisemisessa

TERVEYTTÄ, TYÖ- JA TOIMINTAKYKYÄ EDISTÄVÄ JA YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA SEKÄ TYÖHÖN PALUUN TUKI (KORVAUSLUOKKA 1)

TYÖPAIKKASELVITYKSET

Työpaikkaselvityksellä arvioidaan työn terveydellinen merkitys ja työterveystarpeet. Työpaikkaselvityksiä ovat perusselvitykset ja suunnatut työpaikkaselvitykset.

Työpaikkaselvitys täydentää työnantajan vastuulla olevaa riskien arviointia sekä sisältää näkökulmat työkyvyn ja työturvallisuuden tukemiseen.

Perustyöpaikkaselvitys

Tehdään työyksikön toimintaa aloitettaessa, uusitaan työolosuhteiden oleellisesti muuttuessa tai määräajoin (3-5 vuoden välein) sekä työyksikön tilannekohtaisiin tarpeisiin työterveyshuoltoon kertyneen tiedon perusteella. Työpaikkaselvitys koostuu mm. työpaikan olosuhteiden ja tilanteen esiselvittelystä, työpaikkakäynnistä sekä työterveydessä tehtävästä tietojen käsittelystä.

Työpaikkaselvityksen sisältö ja laajuus mietitään riskien arvioinnista nousseiden asioiden ja ilmiöiden pohjalta yhteistyössä esimiehen kanssa. Lisäksi työpaikkakäynnillä arvioidaan yhdessä riskien arvioinnin perusteella tehtyjä toimenpiteitä. Esimiehen tehtävänä on huolehtia, että riskien arviointi on ajan tasalla ennen työpaikkaselvitystä.

Esimies sopii työterveyshuollon kanssa työpaikkaselvityksen tekemisestä ja käytännöistä. Esimies vastaa muiden osallistujien kutumisesta mukaan ja informoi henkilöstöä tulevasta työpaikkakäynnistä ja sopii, keitä työpaikalta on mukana käynnillä. Työpaikkakäynnille osallistuvat tavallisesti työterveyshoitajan ja/tai työterveyslääkärin lisäksi, työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelun yhdyshenkilö. Tarvittaessa työpaikkakäyntiin voi osallistua myös työsuojelupäällikkö, työterveyspsykologi ja työfysioterapeutti sekä muita asiantuntijoita.

Esimiehen tulee käsitellä työpaikkaselvityksen raportti yhdessä työyhteisön kanssa ja sopia, miten mahdolliset korjattavat asiat hoidetaan. Työpaikkaselvitysraportti tulee olla työntekijöiden nähtävillä työpaikalla.

Tarvittaessa työterveyshuolto antaa tukea toimenpiteiden suunnittelussa ja seurannassa.

Suunnattu työpaikkaselvitys

Suunnattu työpaikkaselvitys tehdään tarpeen mukaan perusselvityksen, erityistarpeen tai esiin tulevan ongelman tai terveysriskin perusteella esim. kun henkilöstön kuormittumista, sairastamista ja/ tai työkykyisyyttä on tarpeen selvittää tarkemmin. Näitä työpaikkakäyntejä voidaan tehdä muulla kokoonpanolla kuin yllä työpaikkaselvityksen kohdalla on mainittu.

Suunnattuja työpaikkaselvityksiä tehdään mm.

- Sisäilma- ja kosteusvaurioiden takia
- Todettujen ergonomiaan liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi ja osatyökykyisten työntekijöiden työssä selviämisen tukemiseksi
- Psykososiaalisten kuormitustekijöiden tarkemman selvittelyn yhteydessä

TYÖTERVEYSYHTEISTYÖ

Työterveyshuollon on toimittava asiakaslähtöisesti, riippumattomasti, eettisesti, luottamuksellisesti, monitieteisesti ja moniammatillisesti.

Työnantajan ja työntekijöiden tai heidän edustajiensa sekä työterveyshuollon on tehtävä suunnitelmallista ja tavoitteellista yhteistyötä työterveyshuoltolain toteuttamiseksi.

Työterveyshuollon toimintaan on sisällytettävä työterveysyhteistyönä työpaikan tarpeiden arviointi, toiminnan suunnittelu, vaikuttavuuden seuranta ja arviointi sekä laadun parantaminen. Suunnitelmallisella työterveysyhteistyöllä vahvistetaan ja tuetaan Salon kaupungin henkilöstön, työyhteisöjen ja organisaatioiden terveyttä ja hyvinvointia sekä kokonaisuutena tukea toiminta- ja työkyvyn hallintaa.

Työterveysyhteistyö sisältää kaikki työorganisaation, työterveyshuoltopalveluiden ja työsuojelun yhdessä erikseen tehtävät toimet, jotka tähtäävät organisaation henkilöstön terveyden ja työkyvyn ylläpitämiseen, työkyvyttömyyden ehkäisemiseen, menetetyt työkyvyn palauttamiseen ja paluuseen työhön.

Työterveysyhteistyönä kehitetään ja toteutetaan työpaikan tarpeiden arviointia, toiminnan suunnittelua, vaikuttavuuden seurantaa ja arviointia sekä laadun seurantaa.

Tavoitteena on yhteistyön kehittäminen myös perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kuntoutuksen, Työterveyslaitoksen, AVI:n, Kelan, Kevan, työtaturmavakuutusyhtiön sekä työvoimahallinnon kanssa.

Esimerkkinä työterveysyhteistyöstä ovat vuosittain yksikkökohtaisesti päivitettävät ja arvioitavat asiat yhdessä työterveyshoitajan ja yksikön esimiehen kanssa:

- Työyksikön sairaspöissaoloanalyysi
- Muutokset työssä ja yksikössä
- Sairauslomalta työhön paluun tai osatyökykyisten työntekijöiden tukitoimien toteutuminen ja mahdolliset haasteet
- Terveystarkastusten suunnittelu
- Perustyöpaikkaselvitysten suunnittelu

TERVEYSTARKASTUKSET

Terveystarkastukset ovat osa riskienhallintaa, jolla turvataan työpaikan henkilöstön terveys ja työkykyisyys. Terveystarkastuksia tehdään kahdesta näkökulmasta, sekä työturvallisuuden että yksilön työkyvyn tukemiseksi.

Esimies vastaa siitä, että lakisääteiset tarkastukset toteutuvat ja ovat ajan tasalla. Esimies ohjaa työntekijät työterveystarkastuksiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Työterveyshuolto tekee terveystarkastuksia palvelusuhteen alussa ja määrävälein sen kestäessä. Terveystarkastuksia on erilaisia, sillä työtehtävien erilaisuus asettaa toisistaan poikkeavia vaatimuksia sekä työkyvylle että terveydelle. Oli sitten kyse työhöntulotarkastuksesta, tarkastuksesta erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä tai tarkastuksesta esimerkiksi toimistotyössä, ovat terveystarkastukset keskeisessä asemassa mahdollisten työstä aiheutuvien terveydellisten haittojen ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa.

Työpaikan työterveyshuollosta vastaava lääkäri voi lähettää työntekijän erikoislääkärin konsultaatioon osana terveystarkastusta työntekijän työkyvyn ja kuntoutusmahdollisuuksien selvittämiseksi hoitovastuun säilyessä työterveyslääkärillä.

ALKUTARKASTUKSET ja TYÖHÖNTULOTARKASTUKSET

Työhöntulotarkastus ei sairastumisen vaaraa aiheuttaviin töihin

Salon kaupungissa työhöntulotarkastus tehdään kaikille vakituisen virka- ja työsuhteeseen valituille työntekijöille ja viranhaltijoille sekä kaikille niille määräaikaisille työntekijöille ja viranhaltijoille, joiden palvelussuhde kestää yli 6 kk tai toistuvien määräaikaisten työsopimusten yhteenlaskettu pituus on ylittänyt 6 kk. Työterveyshuolto ei päättää työntekijän työhön ottamisesta, vaan se on työnantajan vastuulla. Terveystarkastus on yksi osa työhönottoprosessia. Työterveydessä annetaan tarkastettavalle lausunto terveystarkastuksesta toimitettavaksi esimiehelle. Lausunnossa otetaan kantaa työntekijän ajankohtaiseen työkykyyn.

Sekä virkasuhteisen että työsuhteisen kohdalla terveydenhoitajan antama lausunto terveydentilasta on riittävä, ellei työstä johtuvista altisteista tai siihen liittyvistä terveydellisistä vaatimuksista tai työntekijän terveydentilasta johtuen edellytetä lääkärintarkastusta.

Palvelussuhteeseen valittu työntekijä/viranhaltija varaa itse työterveyshuollosta ajan työhöntulotarkastusta varten. Virkasuhteinen: Virkavalinta suoritetaan ehdollisena, kunnes todistus terveydentilasta on toimitettu esimiehelle. Virkaan ehdollisesti valitun on esitettävä todistus terveydentilastaan 30 päivän kuluessa valitsemispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

Työsopimussuhteinen: Työntekijän on esitettävä hyväksyttävä todistus terveydentilastaan 30 päivän kuluessa työn aloittamisesta.

Suositus on, että työhöntulotarkastus tehdään työterveyshuollossa.

Työhöntulotarkastus tehdään työllistetyille, joiden palvelussuhde kestää **yli 8 kuukautta**. Huom. altisteisen työhön tarkastus tehtävä aina viimeistään kk kuluessa työsuhteen alkamisesta (kts tarkastukset altisteisissa tehtävissä)

UKK- terveystarkastus voidaan tehdä työterveyshuollon ammattihenkilön tarvearvion perusteella fyysisesti kuormittavaa työtä tekeväille työntekijöille (maatalouslomitus, ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut, laitoshuolto, vesilaitoksen erityisasiamiehet, kotihoito, ympärivuorokautisissa hoitolaitoksissa työskentelevät, kehitysvammahuollon henkilökunta sekä terveyskeskussairaalan vuodeosastoilla hoitotyötä tekevät).

Lääkärintarkastus, työfysioterapeutin tarkastus/ohjaus ja neuvonta ja työterveyspsykologin tarkastus tehdään tarvittaessa. Työterveyspsykologin käynnit sisältävät terveystarkastuksen yhteydessä todettujen ongelmien kartoittamisen ja tarvittaessa 3 tapaamista.

Työhöntulotarkastuksen yhteydessä arvioidaan ja täydennetään tarvittaessa työhön liittyvä rokotussuoja. (kts eri liite)

Työterveyshuoltolaissa 1383/2001 todetaan, että työterveyshuoltolaissa tarkoitettua terveystarkastuksesta ei saa ilman perusteltua syytä kieltäytyä silloin, kun työhön sijoitettaessa tai työn kestäessä tarkastus on välttämätön

- työ- tai toimintakyvyn selvittämiseksi työstä aiheutuvien, terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi tai
- terveydentilan selvittämiseksi erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä tai työympäristössä, ks. tarkastukset alla.

Työhöntulotarkastukset sairastumisen vaaraa aiheuttavissa alisteisissa töissä (Alkutarkastus)

Tehdään ennen erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavan työn alkamista (mm. väkivallan uhka, infektoriski, yötyö, työssä esiintyvät kemikaalit ja pölyt), kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa työn aloittamisesta. Alkutarkastuksia seuraa määräaikaistarkastukset, joita erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä tehdään 1-3 vuoden välein.

Työterveyshuolto päivittää ja antaa tarkempia suosituksia terveystarkastusten toteuttamisesta tehtyjen työpaikan riskinarviointien, perustyöpaikkaselvityksen ja tarvittaessa suunnatun työpaikkaselvityksen perusteella.

Valtioneuvoston asetuksen 1485 / 01 mukaisia alku ja määräaikaistarkastuksia sairastumisen vaaraa aiheuttavien altisteiden takia tehdään Salon kaupungissa seuraaville ammattiryhmille:

- **puisto- ja puutarhatyöntekijät** – melu, väkivallan uhka, poikkeavat lämpöolosuhteet, kasvinsuojeluaineet, tapaturmat
- **urheilukenttien työntekijät** – melu, väkivallan uhka, kasvinsuojeluaineet, tapaturmat
- **liikuntalaitosten henkilökunta** – kemikaalit, osassa melu, väkivallan uhka, tapaturmat, osassa poikkeavat lämpöolosuhteet,
- **jätevedenpuhdistamon henkilökunta** – zoonootit, biologiset tekijät, homeet ja bakteerit, työperäinen tarttuva virusinfektio
- **kiinteistöhuoltomiehet** – melu, ääninä, poikkeavat lämpöolosuhteet, asbesti, mahd., tapaturmat
- **erikoisammattimiehet** – melu, ääninä, poikkeavat lämpöolosuhteet, kemikaalit, väkivallan uhka, tapaturmat
- **metsänhoitotyötä tekevät** – melu, ääninä, poikkeavat lämpöolosuhteet, kasvinsuojeluaineet, biologiset altisteet (myyräkuume), tapaturmat
- **maatalouslomittajat** – biologiset tekijät, zoonootit, riski sairastua astmaan, kemikaalit, kasvinsuojeluaineet, väkivallan uhka
- **eläinlääkärit** – biologiset tekijät, väkivallan uhka, riski sairastua astmaan, zoonootit, tapaturmat
- **kirjastoautonkuljettajat** – väkivallan uhka, poikkeavat lämpöolosuhteet, ammattikuljettajien työhön liittyvä erityinen tapaturmavaara. R2-ajokorttiin (kuorma-autokortti) liittyvä tarkastus tehdään, jos korttia tarvitaan työtä tehdessä (esim. kirjastoautonkuljettaja).
- **lähikirjastojen kirjastotyöntekijät** - väkivallan uhka
- **ruokapalveluhenkilöstö** – elintarviketyö ja salmonella tartuntojen ehkäisy, melu, tapaturmat, riski sairastua astmaan
- **laitoshuoltajat** – kemikaalit, biologiset tekijät, väkivallan uhka, tapaturmat, osin työperäinen tarttuva virusinfektio
- **hoitohenkilökunta sekä lääkärit** - väkivallan uhka, biologiset tekijät: bakteerit, virukset, sienet, työperäinen tarttuva virusinfektio (B- ja C-hepatiitti, HIV ja vesirokko), riski altistua tuberkuloosille: lääkärin pitkäaikaishoitolaitokset, päivystyspoliklinikat vuodeosastot, työt maahanmuuttajien parissa, yötyö hoitohenkilökunnalla, myös lääkärit tekevät yötyötä
- **vuorotyötä tekevät, joilla yötyötä** - erityisesti yötyötä sisältävä vuorotyö liittyy moniin terveyshaittoihin, kuten uni-valvetilan häiriöihin, työtapaturma- ja onnettomuusriskiin, kakkostyyppin diabetekseen, sydän- ja verenkiertoelimistön sairauksiin ja mahdollisesti myös rinta-, prostata- ja paksusuolen syöpään.
- **suun terveydenhuollon työntekijät** - väkivallan uhka, riski sairastua ammattiasmaan, tärkeimmät aiheuttajat isosyanaatit, hammasproteesien valmistus, protetiikka ja proteesikirurgia (akrylaattiyhdisteet), välinehuolto (glutaraldehydi), säteily, röntgenlaitteiden käyttö, biologiset tekijät: bakteerit, virukset, sienet, työperäinen tarttuva virusinfektio (B- ja C-hepatiitti, HIV ja vesirokko), riski altistua tuberkuloosille, tapaturmat
- **päihdetyöntekijät** -väkivallan uhka, biologiset tekijät: bakteerit, virukset, sienet, työperäinen tarttuva virusinfektio (B- ja C-hepatiitti, HIV ja vesirokko), riski altistua tuberkuloosille, tapaturmat

- **sosiaalipalveluiden henkilökunta** – väkivallan uhka, riski altistua tuberkuloosille, kun tehdään töitä maahanmuuttajien parissa, osassa työpaikoista työperäinen tarttuva virusinfektio (B- ja C-hepatiitti, HIV ja vesirokko), yötyö osassa työpaikoista
- **varhaiskasvatushenkilöstö** – väkivallan uhka, biologiset tekijät, tapaturmat, työperäinen tarttuva virusinfektio, vesirokko, yötyö vuorohoitopäiväkodissa
- **opettajat** - väkivallan uhka, työperäinen tarttuva virusinfektio, vesirokko, riski altistua tuberkuloosille
- **teknisen työn opettajat** – väkivallan uhka, melu, puupöly, työperäinen tarttuva virusinfektio, vesirokko, riski altistua tuberkuloosille
- **tekstiilityön opettajat** – väkivallan uhka, pöly, kemikaalit, riski altistua tuberkuloosille
- **koulunkäyntiavustajat** – väkivallan uhka, työperäinen tarttuva virusinfektio, vesirokko, riski altistua tuberkuloosille

Tarkastusten sisältö vaihtelee työn vaatimusten, altisteiden ja työntekijän ominaisuuksien mukaan. Työfysioterapeutin tarkastus/ohjaus ja neuvonta ja työterveyspsykologin tarkastus tehdään tarvittaessa. Työterveyspsykologin käynnit sisältävät terveystarkastuksen yhteydessä todettujen ongelmien kartoittamisen ja tarvittaessa 3 tapaamista.

Salmonellatartuntojen ehkäisy

Tartuntatautilain (1227/2016) ja -asetuksen (146/2017) mukaan työnantajan on vaadittava työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tällä ole salmonellatartuntaa, kun henkilö valmistaa salaattia, käsittelee helposti pilaantuvia leivoksia tai kakkuja (esim. täytekakut, juustokakut) ja käsittelee mm. pakkaamattomia lihatuotteita.

Tämä selvitys tehdään työsuhteen alussa.

Laboratoriotutkimus pyydetään työntekijöiltä myös esim. lomamatkojen jälkeen, jos työntekijällä on oireita.

Maatalouslomittajien alkutarkastus

Työterveyshoitaja tekee maatalouslomittajalle terveystarkastuksen. Haastattelussa kiinnitetään huomiota erityisesti hengityselinten, ihon sekä tuki- ja liikuntaelinten kuntoon sekä henkiseen hyvinvointiin. Lisäksi otetaan verenpaine, pituus, paino (BMI), kuulo (audiometri), hengitystieoirekyselyn mukaan spirometria ja bronkodilataatiokoe (keuhkojen toimintakoe avaavalla lääkkeellä), näkö (tarvittaessa), Audit-kysely (alkoholin käytön terveysriskitesti). Työkyvyn selvittämiseksi tehdään välttämättömät laboratorio- ja röntgentutkimukset. Alkoholin käytön selvittämiseksi alkutarkastuksessa otetaan GT-CDT-Ind. laboratoriotutkimusten yhteydessä. Toksoplasmavasta-aineet otetaan alkutarkastuksen yhteydessä fertiili-ikäisiltä naispuolisilta maatalouslomittajilta.

Tarkastuksessa käydään suullisesti läpi maatalouslomittajan työn fyysisen kuormituksen vaatimuksia. Lisäksi keskustellaan työajoista ja työmatkaan kuluva ajasta.

Jos työntekijällä on astmaan viittaavia oireita tai hänellä on aiemmin todettu astma, joka on oireillut kouluikäisenä tai myöhemmin, tehdään spirometria ja bronkodilataatiokoe.

Maatalouslomittajien alkutarkastukseen kuuluu lisäksi työterveyslääkärin tarkastus sekä työfysioterapeutin tekemä UKK:n työikäisten terveystarkastus. Tarvittaessa tehdään työterveyspsykologin alkutarkastus.

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET

Määräaikaistarkastukset tehdään Valtioneuvoston asetusten 1484 / 01 ja 1485 / 01 mukaisille ammattiryhmille, jotka on lueteltu alkutarkastusten yhteydessä. Tarkastuksia tehdään yleensä 1-3 vuoden välein työterveyshuollon

ammattihenkilön arvion perusteella. Mikäli työntekijä kuuluu useampaan ko. olevista riskiryhmistä, tehdään tarkastus tiukimman tulkin mukaan. Tarkastusten sisältö vaihtelee työn vaatimusten, altisteiden ja työntekijän ominaisuuksien mukaan. Nämä tarkastukset ovat lakisääteisiä ja esimiehen tulee huolehtia, että määräaikaistarkastukset toteutuvat.

Määräaikaistarkastusten tarkoituksena on työn terveystarpeita suojaaminen ja altistumisen seuraaminen. Tämän lisäksi tarkastuksessa huomioidaan työntekijän terveys ja työ- ja toimintakyky sekä niiden edistäminen.

Määräaikaistarkastus alkaa aina työkyky- ja terveystarkastuksella. Kyselyssä huomioidaan paitsi erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttava riski, mutta myös muut terveyttä, työ- ja toimintakykyä uhkaavat tekijät. Jos kyselyn perusteella työterveyshuollossa syntyy huoli työntekijän terveydentilasta ja/ tai työkyvystä, kutsutaan työntekijä terveystarkastukseen.

Työsuhteen loppuessa työpaikan vaihdon, työttömyyden tai eläkkeelle siirtymisen vuoksi on altistekohtaisesti, jollaisia ovat esimerkiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttavat aineet (asbesti), harkittava terveystarkastuksen järjestämistä pois työstä siirryttäessä. Tällaisen tarkastuksen yhteydessä tulee opastaa poissiirtävää terveystarkastusten jatkotarpeesta (Valtioneuvoston asetuksen 1485 / 01)

Tarvittaessa voidaan tehdä hyvinvointianalyysi stressin, palautumisen ja työkuormituksen arvioimiseksi. Fyysisesti kuormittavaa työtä tekeville tehdään tarvittaessa UKK terveystarkastukset (työfysioterapeutti)

Työfysioterapeutin tarkastus/ohjaus ja neuvonta ja työterveyspsykologin tarkastus tehdään tarvittaessa. Työterveyspsykologin käynnit sisältävät terveystarkastuksen yhteydessä todettujen ongelmien kartoittamisen ja tarvittaessa 3 tapaamista.

Työntekijä voi myös halutessaan varata ajan terveydenhoitajan terveystarkastukseen, vaikka kyselyn perusteella ei syntyisikään huolta työkyvystä.

Maatalouslomittajien määräaikaistarkastukset

Työterveyslaitoksen v. 2019 suositusten mukaan terveystarkastuksia tehdään aiempaa tiheämmin. Määräaikaistarkastuksia suositellaan tehtäväksi ensimmäisen kolmen vuoden aikana vuosittain ja myöhemmin 1-3 vuoden välein.

Määräaikaistarkastuksia suositellaan tehtäväksi ensimmäisen kolmen vuoden ajan 6 kuukauden välein ja myöhemmin kerran vuodessa, jos työntekijällä on:

1. allergisen nuhan tai sidekalvotulehduksen oireita useille eri ympäristöallergeeneille (siitepölyt, eläinten hilse)
2. todettu herkistyminen työssä käytetyille aineille,
3. työhön liittyviä allergiseen nuhaan sopivia oireita tai
4. aiemmin todettu astma.

Huomioitava kuitenkin, että tupakointi, atooppinen ihottuma tai yksittäiset allergiat eivät ole syy tehdä terveystarkastuksia tavanomaista useammin.

Terveystarkastuksen sisältö noudattaa työhöntulotarkastuksen sisältöä altisteiden mukaan alkaen aina työkyky- ja terveystarkastuksella. Tarkastuksen pääpaino on keuhkojen toiminnan sekä tuki- ja liikuntaelimestön kunnan kartoituksessa ja lisäksi kiinnitetään huomiota henkiseen hyvinvointiin.

Määräaikaistarkastuksissa tehdään myös spirometria ja bronkodilataatiokoe, jos työntekijällä on astmaan tai ammattinuhan viittaavia oireita tai muutoin syntyy epäily astmasta.

Muiden ammattiryhmien terveystarkastukset

- toimistotyötä tekevät työntekijät
- hallintohenkilökunta
- pääkirjaston kirjastotyöntekijät

Määräajoin toteutettavien terveystarkastusten tarkoituksena on työntekijän terveys ja työkyky ja niiden edistäminen. Nämä tarkastukset eivät ole lakisääteisiä ja ovat työntekijälle vapaaehtoisia.

Määräajoin toteutettavia terveystarkastuksia tehdään pääasiassa 3 vuoden välein. Terveystarkastus alkaa työterveyshoitajan lähettämällä työ- ja toimintakyky- ja terveystarkastuksella. Jos kyselyn perusteella työntekijän tai viranhaltijan terveydentila ja työkyky vaikuttaa hyvältä, voidaan tarkastus siirtää eteenpäin 1-3 vuotta. Jos kyselyn perusteella työterveyshuollossa syntyy huoli työntekijän terveydentilasta ja/ tai työkyvystä, kutsutaan työntekijä terveystarkastukseen. Työntekijä voi halutessaan varata ajan terveydenhoitajan terveystarkastukseen, vaikka kyselyn perusteella ei syntyisikään huolta työkyvystä.

Terveystarkastus voidaan tehdä kaksi kertaa kyselymuotoisena, jos tarvetta vastaanotolle kutsumiselle ei ole. Jos tarkastus on jos tehty kyselymuotoisena kaksi kertaa, kutsutaan työntekijä seuraavalla kerralla vastaanotolle kyselyn vastaamisen jälkeen.

Tarkastusten sisältö vaihtelee työn vaatimusten ja työntekijän ja viranhaltijan ominaisuuksien mukaan. Tarvittaessa voidaan tehdä esim. hyvinvointianalyysi stressin, palautumisen ja työkuormituksen arvioimiseksi.

Fyysisesti kuormittavaa työtä tekeville tehdään tarvittaessa UKK terveystarkastukset (työfysioterapeutti).

Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata terveystarkastukseen ennen palvelussuhteen päättymistä terveyden ja työkyvyn arvioimiseksi ja työllistymisen terveydellisten edellytysten selvittämiseksi sekä suunnitelman laatimiseksi terveyden ja työkyvyn ylläpitämisestä ja jatkotoimiin ohjaamisesta (Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013)

Osatyökykyisten työntekijöiden seurantatarkastukset

Työnantajan tulee järjestää työterveyshuollon ammattihenkilöitä ja asiantuntijoita käyttäen työterveyshuoltolain 12 § 1 momentin 5 kohdassa (muusta työhön liittyvästä sairastavuudesta) tarkoitettu sairauden, vian tai vamman vuoksi osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen seuranta ja edistäminen. Työkyvyn tuen toimenpiteiden tulee suuntautua osatyökykyisen työntekijän työhön, työvälineisiin, työympäristöön, työyhteisöön, työntekijän ammatilliseen osaamiseen ja terveyteen sekä tarvittaessa työjärjestelyihin. Jos työterveyshuollon toiminnalla ja työpaikalla tehtävillä järjestelyillä ei ole mahdollista riittävästi tukea osatyökykyisen työntekijän työkykyä, häntä tulee neuvoa kuntoutusta koskeissa asioissa tai hänet tulee ohjata hoitoon taikka lääkinälliseen tai ammatilliseen kuntoutukseen.

Osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen seuranta järjestetään tapauskohtaisesti. Työterveyshuolto seuraa suunnitelmallisesti työterveysneuvotteluissa terveystarkastuksissa tai sairauskäyntien yhteydessä osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymistä ja suosittelee tarvittavia toimia työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi.

Osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen seurannassa on merkittävä rooli myös työyhteisöllä ja esimiehellä.

Varhaisen tuen mallin mukaisesti työnantaja voi edellyttää perustelluista syistä työntekijän työ- ja toimintakyvyn arviota työssä selviytymisen edistämiseksi.

Erikoislääkärin konsultaatiot ovat mahdollisia työterveyslääkärin maksusitoumuksella 1-3 krt liittyen työkykyarviointeihin ja työterveyshuollon ammattilaisen tunnistamaan hoidon tarpeen arviointiin työkykyä pidempiaikaisesti uhkaavien sairauksien ja kuntoutustarpeen selvittelyssä. Hoidon vastuu säilyy työterveyshuollossa.

Työterveysneuvottelu voidaan järjestää joko työterveyshuollon, työntekijän tai esimiehen aloitteesta. Työterveysneuvottelu järjestetään:

- kun työntekijän toimintakykyä ei voida hoito- ja kuntoutustoimenpiteiden avulla palauttaa työntekijän nykytyön edellyttämälle tasolle
- kun työntekijän työhön palaamisen mahdollistamiseksi tarvitaan ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteitä tai työtä keventäviä erityisjärjestelyjä
- kun terveystarkastuksen yhteydessä todetaan tarve määrittää määräaikainen, työhön liittyvä poikkeusjärjestely esim. ei sovellu yötyöhön
- kun on tarvetta jakaa yhteisesti tietoa tai neuvotella työntekijän työkyvyn tilanteesta

Salon kaupungissa on käytössä ohje osatyökykyisten työntekijöiden tukemiseksi ja terveysperusteisten uudelleensijoitusten toteuttamiseksi. Ohjeeseen kirjattuja toimintatapoja noudatetaan Salon kaupungin kaikilla palvelualueilla.

Työntekijästä laadittava 90 päivän B-lausunto lähetetään myös Kevaan työntekijän luvalla.

Työhön liittyvät rokotukset (Kts liite nro 1)

Työterveyshuolto arvioi altistumisen riskin ja huolehtii rokotustoiminnasta.

Tartuntatautilain 48 §:n mukaan henkilöä, jolla on puutteellinen rokotussuoja, saa käyttää vain erityisestä syystä työskentelyyn sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden asiakas- ja potilastiloissa, joissa hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita tai potilaita. Tällaisia ovat esimerkiksi vakavasti sairaat, raskaana olevat sekä alle 1- ja yli 65-vuotiaat. Lisäksi edellytetään rokotuksen antamaa suojaa influenssaa vastaan ja imeväisikäisiä hoitavilta hinkuuskää vastaan.

Tartuntatautilaki (1227/2016) 55§ velvoittaa potilaiden tai asiakkaiden suojaamiseksi työnantajaa vaatimaan tietyissä tehtävissä toimivalta työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tämä sairasta hengityselinten tuberkuloosia. Tämä asia huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä sekä kaikissa alle kouluikäisten lasten hoitotehtävissä toimivien työntekijöiden terveystarkastuksissa.

Tarvittaessa voidaan eri sopimuksesta toteuttaa/osallistua myös muihin työnantajan toivomien rokotusten toteuttamisen (esim. Covid-19 rokotukset).

TIETOJEN ANTAMINEN JA NEUVONTA JA OHJAUS

Työterveyshuolto antaa tietoja, neuvoa ja ohjaa työn terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa pääasiassa vastaanottotilanteissa, työpaikkaselvitysten yhteydessä tai niistä laadituissa asiakirjoissa sekä yhteistyöneuvotteluissa.

Tarvittaessa työntekijöille voidaan antaa myös ryhmäohjantaa ja – neuvontaa sekä konsultaatioapua esimiehille. Työterveyshuollon ammattihenkilö arvioi tarpeen ryhmäohjannalle (esim. uni-, kipu- ja mielialaryhmä) ja ryhmä suunnataan kohdennetusti niille työntekijöille, joille ryhmä on arvioitu tarpeelliseksi ja ennakoitu ko. työntekijän hyötyvän ryhmäohjannasta.

Tietojen antamiseen, ohjaukseen ja neuvontaan osallistuvat työterveydessä työterveyslääkärit, työterveyshoitajat sekä työterveyshuollon asiantuntijat työfysioterapeutit (1-5 krt aihetta kohden/kalenterivuosi), työterveyspsykologit (1-5 krt aihetta kohden/kalenterivuosi), ravitsemusterapeutti (1-3 krt aihetta kohden/kalenterivuosi), ja puheterapeutti (1-3 krt aihetta kohden/kalenterivuosi) tai työnäköoptikko.

Työterveyshuollon asiantuntijan vastaanotolle voidaan ohjata työterveyshuollon ammattihenkilön, ts. työterveyslääkärin tai – hoitajan arvioinnin pohjalta.

Työterveyspsykologi tekee työterveyshuollon ammattihenkilön arvioiman tarpeen mukaisesti myös työyhteistyötä. Tällaista voi olla tuki esim. työhyvinvoinnin ja jaksamisen edistämiseksi, muutostilanteissa, lomautus- ja irtisanomistilanteissa, ristiriitatilanteissa tai muissa vastaavissa.

Työterveyshuolto antaa mahdollisuuksiensa mukaan kriisiapua ja jälkihoitoa kaupungin henkilöstölle myös suuronnettomuuden jälkeen, esim. traumaattisten tilanteiden purku.

Työfysioterapeutti antaa ryhmämuotoista ohjausta työyksiköittäin työpaikan fyysisistä kuormitustekijöistä ja pyrkii antamaan keinoja niiden ratkaisemiseen. Ryhmäohjaus pohjaa yleisiin ergonomisiin suosituksiin, ja ohjauksen tarve perustuu riskienkartoituksessa, työpaikkaselvityksessä ja terveystarkastuksissa esiin tulleisiin asioihin. Vanhuspalveluiden, terveyskeskussairaalan ja kehitysvammahuollon hoitotyötä tekeville hoitajille työfysioterapeutti pitää työyksiköittäin ryhmämuotoista ohjausta hoitotyön ergonomiasta, potilassiirroista, apuvälineiden käytöstä, yhtenäisistä toimintatavoista sekä fyysisen kuormituksen keventämisestä työssä.

Movendos - terveys- ja hyvinvointivalmennustyökalua voidaan hyödyntää tarvittaessa terveystarkastusten tai ohjanta- ja neuvontakäynnillä ilmenneiden tarpeiden yhteydessä. Valmennustyökalua voidaan hyödyntää henkilökohtaisen terveyssuunnitelman tekemisessä, tavoitteiden asettamisessa ja seurannassa esim. terveellisten elintapojen kohdalla.

TYÖKYVYN HALLINTA, SEURANTA JA VARHAINEN TUKI

Salon kaupungissa on käytössä Sujuva- toimintamalli, jonka tavoitteena on yhtenäistää ja selventää Salon kaupungin työkykyjohtamisen käytäntöjä. Sujuva- toimintamallissa on ohjeistettu esimiehiä toimimaan työhyvinvointijohtajina, jotta arki töissä toimisi sujuvasti. Lisäksi Sujuvan kautta on luotu toimintatavat sekä

varhaisen puuttumisen että tehostetun tuen tarpeisiin. Sujuva- toimintatavat on kirjattu Salon kaupungin omaan intranettiin.

Työterveyshuollon, työsuojelun ja henkilöstöpalveluiden yhteistyön ja tiedonvälityksen kanavina toimivat aiemmin mainitut Sujuva – yhteistyötoimijoiden kokoukset. Yhteisessä käytössä on muilta suljettu työtila.

Varhaisen tuen toimintamalli

Varhaisen tuen toimintamalli ohjeistaa esimiestä puuttumaan yksittäisen työntekijän työkyvyn tai työyhteisön ongelmiin mahdollisimman varhain. Esimiehen edellytetään seuraavan esimerkiksi sairauspoissaoloja. Tähän liittyvät puuttumisrajat ovat 10 päivää neljän kuukauden sisällä ja/ tai 30 päivää vuoden sisällä. Kun työntekijälle on kertynyt 30 sairauspoissaolopäivää vuoden aikana, tulee esimiehen ottaa yhteyttä puhelimitse oman alueen työterveyshoitajaan. Työterveyshoitaja kirjaa tiedon ja keskustelee esimiehen kanssa mahdollisista työkykyä tukevista ja työhön paluuta helpottavista toimenpiteistä tarvittaessa työterveyslääkärin konsultoiden. Työterveysneuvottelu suositellaan pitämään varhaisessa vaiheessa ja hyvissä ajoin ennen kuin sairauspoissaolo on kestänyt 90 päivää.

Työhön paluun tuki

Salon kaupungilla on voimassa oleva Paluun tuki- toimintamalli. Paluun tuki -toimintamallin tavoitteena on varmistaa, että työntekijä voi palata pitkän sairauspoissaolon (yli 4 viikkoa) jälkeen työhönsä turvallisesti ja oikeaan aikaan. Keskeistä on, että työhön palaavan työntekijän kanssa esimies pitää yhteyttä poissaolon aikana ja seuraa työhön paluun onnistumista. Salon kaupungin Osatyökykyisten työntekijöiden tukeminen ja uudelleensijoitukset-ohjeessa on kirjattuna sairauspoissaolojen kertymiseen perustuvat määräajat, jolloin esimiehen tulee ottaa yhteyttä sairauslomalla olevaan työntekijäänsä. Esimiehen toiminta on keskeinen työhön paluun tuen toimissa ja häntä tukee tarvittaessa työterveyshuolto.

Korvaava työ

Salon kaupungilla on sovittu korvaavan työn käytännöstä. Työntekijällä on mahdollisuus tehdä korvaavaa työtä sairausloman vaihtoehtona. Korvaava työ tarkoittaa sitä, että työntekijä, joka ei väliaikaisesti ole omaan työhönsä työkykyinen, voi tehdä oman työtehtävänsä sijaan jotain sellaista työtä, johon hänen työkykynsä riittää. Korvaavan työn teettäminen on vapaaehtoista työntekijälle ja se perustuu lääkärin arvioon. Korvaavan työn käytäntö on kuvattu tarkemmin erillisessä ohjeessa, ja se löytyy Salon kaupungin intranetistä.

Kiila-kuntoutus

Ammatillinen KIILA-kuntoutus on tarkoitettu parantamaan ja tukemaan työkykyä sekä edistämään työntekijän pysymistä työelämässä. Kun työntekijällä on selviä merkkejä työkyvyn heikkenemisestä ja työntekijä itse, hänen esimiehensä tai työterveyshuolto tunnistavat työkyvyn heikentymisen oireet, hänet voidaan ohjata kuntoutukseen työterveyshuollon kautta. KIILA-kuntoutus voi myös olla ratkaisu, kun asianmukaisesti todetun sairauden tai vamman arvioidaan lähivuosina merkittävästi heikentävän työntekijän työkykyä.

Salon kaupunki voi tarpeen ilmetessä hakea omaa työnantajan KIILA-kuntoutuskurssia (Kelan kurssipalvelun kautta) tai työntekijä voidaan ohjata KIILA-kuntoutukseen yksilöpalvelun kautta.

Kuntoutuksen jälkeen työpaikalla, esimiehellä ja työterveyshuollolla on vastuu seurata kuntoutujan selviytymistä työssään. Kuntoutettavalla itselläänkin on vastuuta omasta työkyvystään.

Päihdeohjelma

Päihdeohjelman avulla on tarkoitus ennaltaehkäistä ja hallita päihdehaittoja työpaikalla. Sen tavoitteena on vähentää päihteiden riskikäytöstä aiheutuvia yksilöllisiä terveyshaittoja sekä työnantajalle ja yhteiskunnalle koituvia kustannuksia. Salon kaupungin periaate on, että päihdehaittilanteet käsitellään viipymättä, rakentavasti ja tasapuolisesti. Päihdeohjelma sisältää hoitonojhausmallin.

Työyhteisöristiriitojen selvittäminen

Mahdollisissa työyhteisöjen ristiriitatilanteissa toimitaan Neuvoja ristiriitatilanteisiin työpaikoilla – ohjeen (NRT - ohje) mukaisesti. Jos työyhteisön ristiriitatilanne ei ratkea NRT-ohjeessa kuvattujen toimenpiteiden avulla, voidaan tilanteen ratkaisemiseksi päätyä myös kaupungissa käytössä olevaan työyhteisösovittelumenettelyyn. Salon kaupungilla on koulutettuja työyhteisösovittelijoita ja tarvittaessa työterveyshuolto on käytettävissä työyhteisöjen ristiriitojen sovitteluissa ja selvityksissä.

Työhyvinvointitoiminta (KELA ei korvaa)

Työterveyshuolto voi järjestää sopimuksen mukaan mm. painonhallintaryhmiä ja tupakasta vieroitusryhmiä, voimavara/ stressinhallintaryhmiä, esimiesten kohdennettuja vertaistukiryhmiä, esimiesten simulaatiotyöpajoja ”oman elämän tuunaus”, elämäntaparemontti – ryhmiä, työn tuunaus – ryhmiä, mindfulness-ryhmiä, työyhteisösovittelua. Jos tällaista tarvetta on, tulee työterveyshuollon sopia asiasta henkilöstöjohtajan kanssa.

Tarvittaessa työntekijälle voidaan antaa lyhytpsykoterapiaa työterveyspsykologin toteuttamana maks. 15 kertaa.

SAIRAANHOITO (KORVAUSLUOKKA II)

Sairaanhoidon järjestäminen osana työterveyspalveluita on työnantajalle vapaaehtoista.

Sairaanhoito on yleislääkäritasoisista ja siihen kuuluu yleislääkäritasoiset laboratorio- ja röntgentutkimukset. Työterveyshuollossa (vastaanottohoitaja, terveydenhoitaja, lääkäri) tehdään hoidon tarpeen arvio jokaiselle aikaa varaavalle työntekijälle. Tämän perusteella työntekijä ohjataan sopivan työterveyshuollon ammattihenkilön (terveydenhoitaja ja/tai lääkäri) vastaanotolle.

Vastaanottokäynnit

- Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sopimus kattaa yleislääkäritasoisien sairauden- ja perussairauksien hoidon tutkimuksineen.
- Yleislääkäritasoiset laboratorio- ja kuvantamistutkimukset
- Pitkäaikaissairauksien diagnosointi, hoidon aloitus, hoitotasapainoon saattaminen kuuluu sisältöön kuten myös tarvittavat vuosiseurannat
- Vakuutuselliset työ- ja työmatkatapaturmat sekä vakuutuselliset matkatapaturmat ja vapaa-ajantapaturmat hoidetaan työterveydessä kulloistenkin resurssien puitteissa hoidon tarpeen arviointiin perustuen.
- Mikäli työterveydestä ei löydy akuutissa (muut kuin 5 vrk kestäneet infektiot) tarpeessa aikaa kolmen arkipäivän sisällä työterveyshoitajalle tai lääkärille, voidaan hoidontarpeen arviointiin perustuen antaa maksusitoumus yksityiselle toimijalle yleislääkärikäynnille. Siirtymäaika on 6 kk, tavoitetilä on sellainen, että lääkäriresurssi on riittävä Salo kaupungin henkilökunnan sairauksienkin hoitamiseen.

- Erikoislääkärin konsultaatiot ovat mahdollisia työterveyslääkärin maksusitoumuksella 1-3 krt liittyen työkykyarviointeihin ja työterveyshuollon ammattilaisen tunnistamaan hoidon tarpeen arviointiin työkykyä pidempiaikaisesti uhkaavien sairauksien ja kuntoutustarpeen selvittelyssä. Hoidon vastuu säilyy työterveyshuollossa. (KELA I).
- Työterveyshoitajan sairaanhoito
- Työfysioterapeutin ohjaus- ja neuvonta työterveyslääkärin tai – hoitajan lähettämänä 1-3, max 5 käyntikertaa ongelmaa kohden kalenterivuonna. (KELA I ja KELA II). Myös työfysioterapeutin suoravastaanotto on mahdollinen.
- Työterveyspsykologin ohjaus- ja neuvonta työterveyslääkärin tai – hoitajan lähettämänä max 1-3, max 5 käyntikertaa ongelmaa kohden kalenterivuonna. (KELA I ja KELA II)
- Ravitsemusterapeutin ohjaus ja neuvontakäynti x 1 työterveyslääkärin tai – hoitajan lähettämänä (KELA I ja KELA II)

Tutkimukset ja toimenpiteet

- Laboratorio ja kuvantamistutkimukset ostetaan Sata diac ja TYKS labista
- Magneettitutkimus ja muut tarvittavat erikoistutkimukset, jotka liittyvät työkykyarviointeihin ja työterveyshuollon ammattilaisen tunnistamaan hoidon tarpeen arviointiin työkykyä pidempiaikaisesti uhkaavien sairauksien ja kuntoutustarpeen selvittelyssä. Hoidon vastuu säilyy työterveyshuollossa. (Myös KELA I ja KELA II). Ostetaan TYKS labista ja VSSHP kuvantamiskeskuksesta läpilaskutuksena.
- Vain työhön liittyvät todistukset ja lausunnot (KELA I). Poikkeuksena on B-todistus lääkityksen erityiskorvattavuudesta, jos lääkitys on aloitettu työterveydessä (KELA II)
- Vain työhön liittyvät rokotukset (erillisen liitteen mukaisesti).
- Haavojen hoidot voidaan toteuttaa työterveyshuollossa kertakäyntinä, sen jälkeen ohjaus omalle terveysasemalle.

Sairaanhoidon sisällöstä on rajattu ulkopuolelle

- Akuutit, alle 5 päivää kestäneet infektiot, jotka eivät vaadi lääkärin antamaa hoitoa
- Gynekologisten sairauksien hoito ja kontrollit
- Raskauteen ja raskauden ehkäisyyn liittyvät tutkimukset ja hoidot
- Luomien ja pattien poisto
- Fysikaaliset hoidot
- Sukupuolitauteihin liittyvät tutkimukset ja hoidot
- Hormonikorvaushoidot
- Geenitutkimukset
- INR seuranta
- Seulontatutkimukset
- Rokotuskäynnit, jotka eivät liity työhön
- Todistukset, jotka eivät liity työhön

Jatkohoidon erikoissairaanhoidossa esim. poliklinikkakäynnit, työntekijä maksaa itse. Sairaanhoidolliset erikoislääkärikonsultaatiot ilman tunnistettavaa työkyvyn uhkaa eivät sisälly työterveyshuoltosopimuksen piiriin.

Ensisijaisesti edellytetään käyttämään poissaolomahdollisuutta esimiehen luvalla, mikäli sairaus ei edellytä terveydenhoitoalan ammattilaisen hoitoa. Sairauden todistamisen takia ei tarvitse hakeutua terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle muutoin kuin esimiehen erityisestä pyynnöstä.

Esimies ilmoittaa työterveyshuoltoon, jos esimies vaatii työntekijältä sairauslomatodistuksen heti ensimmäisestä sairauslomapäivästä alkaen. Tämän pyynnön tulee pohjautua perusteltuun syyhyn. Esimiehen ratkaisu on voimassa korkeintaan vuoden.

Salon kaupungin ohjeet sairauspoissaolojen ja niistä ilmoittamisen käytännöistä löytyvät Salon kaupungin intranetistä.

ENSIAPUVALMIUS SEKÄ TAPATURMIEN TORJUNTA ELI KORVAUSLUOKKA I

Työturvallisuuslain mukaan työpaikoilla on ylläpidettävä ensiapuvalmiutta, johon kuuluvat asianmukaiset tarvikkeet ja välineet, ensiavun antamiseen perehtyneet henkilöt ja tiedot siitä, mihin toimiin tapaturman tai sairastumisen vuoksi on nopean avun saamiseksi ryhdyttävä. Yleisenä tavoitteena on, että vähintään viisi prosenttia työntekijöistä on saanut ensiapukoulutuksen.

Työterveyshuollon ammattihenkilöstöä voidaan käyttää asiantuntijoina ensiapuvalmiuden suunnittelussa.

Veri- ja eritealistustapaturmassa toimitaan Salon kaupungin terveystalouden ohjeistuksen mukaisesti. Altistuneen työntekijän on ilmoitettava tapaturmasta lähiesimiehelleen tai vuorovastaavalle, jonka on ryhdyttävä toimiin tartuttavuuden selvittämiseksi. Tarvittaessa ohjeistusta antaa myös työterveyshuolto.

TYÖTERVEYSTOIMINNAN SEURANTA JA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI TYÖTERVEYSYHTEISTYÖSSÄ

Työterveys raportoi mm.

- Sairauspoissaolojen kehitys diagnoosiryhmittäin kolmannesvuosittain
- Työpaikkaselvitykset, suunnitelmaan perustuvat / suunnatut vuosittain
- Terveystarkastusten määrä ja jakauma vuosittain
- Työ- ja terveystarkastusten yhteenvedot vuosittain
- B-lausuntojen määrä ja jakauma vuosittain
- Työkykyarvioiden määrä vuosittain
- Työterveysneuvotteluiden määrä vuosittain
- Tehdyn työn jakauma Kelaluokittain kolmannesvuosittain
- Asiakaspalautteet ja asiakastytytyväisyystulokset raportoidaan vuosittain tai tarvittaessa.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteutumista seurataan:

- Työterveyshuollon yksikönvastaavan lääkärin ja -työterveyshoitajan sekä kaupungin henkilöstöjohtajan välisissä tapaamisissa
- Sujuva-yhteistyötoimijoiden tapaamisissa.
- Palvelualueiden (tai hyvinvointiryhmien) johtoryhmien kokouksissa 6 kk välein
- Työsuojelutoimikunnassa ajankohtaiskatsauksilla jokaisessa kokouksessa
- Kelan työterveyshuollon korvaushakemuksen käsittelyn kerran vuodessa

TOIMINTASUUNNITELMA KÄSITELTY

Käsitelty työsuojelutoimikunnassa ____/____ 2021 (§)

Tarkistettu toimintasuunnitelma on käsitelty työsuojelutoimikunnassa ____/____ 2021

Kommentit:

TOIMINTASUUNNITELMA HYVÄKSYTTY

Henkilöstöjaostossa (§)

Päiväys ____/____ 2021

Allekirjoitus _____
Tero Nissinen, kaupunginjohtaja Christina Söderlund, henkilöstöjohtaja

Länsirannikon Työterveys Oy

Päiväys ____/____ 2021

Allekirjoitus _____

LIITE 1: ROKOTUKSET

Rokote Kauppanimi Tilastointi nimi	Aikataulu	Kenelle
Tetanus-rokote=dT <ul style="list-style-type: none"> • diTeBooster • TdTEH 	<ul style="list-style-type: none"> • 20 vuoden välein tehoste; 45v, 65v. • Yli 65-vuotiaille tehoste 10 vuoden välein. 	Kaikille
Tetanus+hinkuyskä=dtap <ul style="list-style-type: none"> • Boostrix → vaihtuu diTekiBooster • dtap6 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikille 25-vuotiaille. • 5 vuoden välein tehoste alle 12kk vauvojen kanssa työskenteleville (Edellisen dT-tehosteen ja dtap-tehosteen minimiväli on 2 vuotta). 	Alle 12kk vauvojen kanssa jatkuvasti työskentelevät; imeväisiä hoitava sairaalahenkilökunta, äitiys- ja lastenneuvolan henkilökunta, lapsipotilailta näytteitä ottava laboratoriohenkilöstö, Liikelaitos Veden työntekijät, biologisen vaarojen arvioinnin perusteella → Rokote maksullinen muille kuin 25 v ja ylläolevat!
MPR-rokote <ul style="list-style-type: none"> • M-M-RvaxPro (tai Priorix) • MPR1 ja MPR2 	Aikuisille: suositetaan kahta MPR-rokotetta vähintään 6 kk välein, mieluiten 2-3 vuoden välein	1.3.18 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunta, jotka eivät ole sairastaneet MPR-tauteja tai saaneet kahta rokotetta. Äitiysneuvola: vihurirokko tulee olla kunnossa Uusi tartuntalaki: tuhkarokko tulee olla kunnossa Liikelaitos Veden työntekijät
Influenssarokote <ul style="list-style-type: none"> • Influvac tai VaxigripTetra • INFLU 	vuosittain	Potilaiden ja asiakkaiden hoitoon ja huoltoon osallistuva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lääkehuollon henkilöstö, riskiryhmäläiset, riskiryhmäläisten lähipiiri, Liikelaitos Veden työntekijät.
Vesirokkorokote <ul style="list-style-type: none"> • Varivax • VESIR 	2 rokotusta, joiden minimiväli on 3 kuukautta	Alle yksivuotiaiden, raskaana olevien ja 65 vuotta täyttäneiden kanssa työskenteleville. Myös varhaiskasvatuksen henkilöstön alle 45 v ikäiset naiset. Liikelaitos veden työntekijät (naiset), jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa, biologisen vaarojen arvioinnin perusteella.
B-hepatiittirokote <ul style="list-style-type: none"> • HBVAXPRO (tai Engerix-B) • HBV1, HBV2, HBV3 	kuukausina 0,1 ja 6	Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijä tarvitsee hepatiitti B-rokotuksen, jos hän voi työssään altistua verelle. Liikelaitos Veden työntekijät, biologisen vaarojen arvioinnin perusteella. Tai muu henkilökunta työnantajan tekemän biologisten vaarojen arvioinnin perusteella.
Pneumokokkirokote <ul style="list-style-type: none"> • Prevenar 13 • PCV 	1 annos, jos ei aiempia konjugaattirokotteita	Työikäiset aikuiset ja yli 65-vuotiaat, joilla on perussairauksia tai vakavan taudin riskitekijöitä, Liikelaitos Veden työntekijät.
”Punkkirokote” eli TBE/Puutiaisaiivotulehdus-rokote <ul style="list-style-type: none"> • TicoVac tai Encepur • PUUTIA 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.annos annetaan 1-3 kk ensimmäisen jälkeen. • 3.annos annetaan 5-12 kk päästä toisesta annoksesta. • 1.tehoste 3 vuoden kuluttua • <u>Sen jälkeen tehosteet:</u> • alle 50-vuotiaille annetaan tehosteet 10 vuoden välein 	TBE- eli ”punkkirokote” annetaan työntekijöille, jotka tekevät pääsääntöisesti (yli puolet päivittäisestä työajastaan) ulkotöitä heinäkuisilla alueilla sulan maan aikana. Esimies antaa työterveyshuoltoon tiedon kyseistä työtä tekevästä työntekijästä.

	<ul style="list-style-type: none"> • 50-60-vuotiaille annetaan tehosteet 5 vuoden välein • yli 60-vuotiaille annetaan tehosteet 3 vuoden välein • henkilöille, joiden immuunijärjestelmä on heikentynyt hoidon tai sairauden vuoksi, annetaan tehoste 3 vuoden välein 	
A-hepatiittirokote <ul style="list-style-type: none"> • Havrix 1440 ELISA U/ml • HAV 	<ul style="list-style-type: none"> • Rokotussarjaan kuuluu kaksi pistosta, joista toinen annetaan 6 - 12 kuukautta ensimmäisen jälkeen (älä aikaista) • Kahden rokoteannoksen jälkeen ei tehosteita tarvita, sillä rokotussuoja on tämänhetkisen tiedon valossa elinikäinen 	Liikelaitos Veden työntekijät, biologisten vaarojen arvioinnin perusteella.
A+B -hepatiittirokote <ul style="list-style-type: none"> • Twinrix Adult • HABVY 	<ul style="list-style-type: none"> • kolme rokotusta, jotka annetaan kuukausina 0, 1 ja 6 	Liikelaitos Veden työntekijät, biologisten vaarojen arvioinnin perusteella. B-hepatiittirokotteen saavat <u>kansallisen rokotusohjelman osana ilmaiseksi</u> ja myös A-hepatiittirokotuksen, jos se suoja on puutteellinen: *säännöllistä hoitoa saavat verenvuototautia sairastavat *ruiskuhuumeiden käyttäjät *ruiskuhuumeita käyttävien läheiset, kuten perheenjäsenet, asuinkumppanit ja seksikumppanit *miehet, joilla on seksiä miesten kanssa.
Rabies-rokote		Eläinlääkärit, jos aikaisempaa rokotesuojaa ei ole pistetty tai Rabies vasta-aine taso laboratoriokokeella todennetusti on < 0,5 IU/ml. Eläinlääkäreiden Rabies vasta-aine tasoja verestä seurataan työterveyshuollon kautta 2 v välein.